

‘સન્ડે ઈ.મહેશ્વરિના અમારા સંગળા વહાતા વાચકોને

સમ્પાદકો તરફથી

‘કીસમસ’ અને 2015ના નુતનવર્ષની હાર્દિક શુભકામના..

નાનીયો આઈસફુટવાળો

—આશા વીરેન્ડ્ર

ટન્.... ટન્.... ટન્.... ટન્.... નીશાળનો ઘંટ ધ્યાધજ્યો. સાથે નીશાળની ઈમારત પણ.. બાળગોપાળો દોડ્યાં - કોઈ ડબ્બો બંધ કરતાં, કોઈ ચંપલ પગમાં સેરવતાં, કોઈ દો ઉછાળતાં, કોઈ લંગડી કરતાં.

કોઈ હીચકે હીચકવા માંડ્યું. કોઈ લસરણીએ લસરવા માંડ્યું. કોઈએ હુતુતુતુની રમત માંડી. કોઈએ ગીલ્લીંડા લીધા. કોઈ કીકેટ રમવા માંડ્યું. કોઈ નાસ્તાનો ડબ્બો ઉઘાડી ખાતું હતું. બપોરની છુટ્ટી બધાં માણી રહ્યાં હતાં. આનંદની છોળો ઉડતી હતી.

એ છોળો વચ્ચેયે કોરોકટ નાનીયો નીશાળના મેદાનમાં આઈસફુટ વેચતો બેઠો હતો. ફાટેલી ચડી અને કાકાના જુના લબ્દતા પહેરણમાં એ ફક્કડ લાગતો તો. વધી ગયેલા વાળ આંગો પરથી હશવતાં બોલતો — ‘મીંકું મીંકું આઈસફુટ.... પાવલીનું આઈસફુટ.... બાબા માટે.... બેબી માટે....’

નાનીયો હશે દસ-બાર વરસનો. માબાપ વીનાનો, કાકા-કાકીને ત્યાં ઉછરતો. કાકીને બે ટંકના રોટલા સાટે એક સરસ નોકર મળી ગયો હતો. દોરોને ચરાવતો, ગભાળ સાફ કરતો, છાણાં થાપતો. બારના સુમારે કારખાનેથી આઈસફુટ લઈ બે વાગ્યાની છુટ્ટી સુધીમાં સયાજી વીદ્યાલય પહોંચી જતો. કાકી ધમકાવતાં કહેતાં : ‘જોજે ચાર વાગે નીશાળેથી સીધો ઘરે આવી જજે ! નહીં તો ચામડાં ઉત્તરડી નાખીશ. અને પૈસામાં કંઈ ગરબડ કરી તો હાથે ડામ જ દર્દિશ.’

સાંજે મીઠા-મરચાંની ચટણી સાથે રોટલો મળતો. દીવસભરની હડીયાપાટુ બાદ એય ભારે મીકો લાગતો. ત્યાર પછી આંગણાની સજ્જાઈ, પાણી ભરવાનું, ફાનસ સાફ કરવાનાં, વાસણ માંજવાનાં.... પથારીમાં પડતાંવેંત આંખ મળી જતી, તે સવારના પહોરમાં કાકીની હાકથી ઉઘડતી.... ‘એય ગધેડા ! ઉઠે છે કે સાંબેલું લઉં ?’

નાનીયાને થતું, નીશાળમાં આ બપોરની છુટ્ટી લાંબી-લાંબી હોત, તો કેવું સારું ! નાનીયો શરીરથી નહીં તો મનથી, એ છુટ્ટી ભરપેટ માણતો. એનું બાળપણ બાળગોપાળો સાથે રમવા દોડી જતું. પેલી લસરણી પર લસરી પડવાની કેવી મજા પડતી હશે ! પવન સાથે હીચોળો લેતા હીચકા ખાવાની તો કેવી લહેર ! જો, જો, પેલા બેટવાળાએ કેવો ફટકો માર્યો ! હું પણ દોડી જઈને લગાવું કે તેનાથીયે ઉંચો ! અને આ હુતુતુતુવાળા ટંગડી પકડવાને બદલે હાથ શું કામ પકડતા હશે ? હું હોઉં તો ઘડીકમાં ચીત કરી દઉં....

નાનીયાની મનોસૃષ્ટીમાં ભંગ પડ્યો... ‘એય આઈસફુટવાળા ! પાવલી-પાવલીની બે આપ....’

છેલ્લી પાંચ-સાત કાંડી વેચી ભારે પગલે એ ઘેર ગયો. પણ આજે એનું મન કામમાં લાગતું નહોતું. આ બધાંય છોકરાં રમે છે, તે એકાદ દીવસ હુંય રમું તો ? એક દીવસ હુંય મજા માણું. મનોમન નીશ્ચય થતો ગયો કે કાલે છુટ્ટીમાં હુંય રમવાનો.

બીજે દીવસે સવારે એ કાકીની હાક વીના જ ઉઠી ગયો. એનું મન ઠેકડા મારતું હતું.... ક્યારે સયાજ વીદ્યાયલ પહોંચું અને ક્યારે ત્યાં બપોરની છુટ્ટીનો ઘંટ પડે !....

ટન્દુ.... ટન્દુ.... ટન્દુ.... ટન્દુ....

આઈસફુટનો ડબ્બો ખુણામાં મુકી દોડચો. લસરણી ઉપર આઠ-દસ વાર લસરી લીધું. પેટ ભરીને હીંચકા ખાઈ લીધા. હુતુતુતુની ટેળીમાં ભળી એકનો પગ પકડી ભોંય ભેળો કર્યો. છોકરાંઓએ તાણી પાડી. ગીલ્લી-ઢામાં ગીલ્લી એટલી બધી દુર ગઈ કે છોકરાંએ ‘નાનીયા આઈસફુટવાળાની જ્ય....’ બોલાવી દીધી ! પુરા પાંચસો દંડા ગાડી લો !

ટન્દુ.... ટન્દુ.... ટન્દુ.... ટન્દુ....

છુટ્ટી પુરી થઈ. બધાં છોકરાં દોડચાં વર્ગ ભણી. નાનીયો ભાનમાં આવ્યો. એણે જઈને ડબ્બો ખોલ્યો. પણ આ શું ? ડબ્બો ખાતી ! છોકરાંવ ઝાપટી ગયેલાં ! નાનીયાએ ઝીસ્સામાં હાથ નાખ્યો. એય ખાતી ! થોડાઘણા પૈસા આવેલા, તેય પડી ગયા હતા. નાનીયો ધુસકે-ધુસકે રડી પડ્યો.

ઘરે કાકીના હાથે મેથીપાક મળ્યો. ભુખ્યા રહેવાની સજા થઈ. હાથે ડામ દેવાયા. ગાળોનો વરસાદ વરસ્યો.

બસ, એક દીવસમાં નાનીયો મોટો થઈ ગયો ! ઘણો બધો મોટો ! ઘણો બધો શાણો ! એને સમજાઈ ગયું કે આ રમવા-કરવાનું આપણે નહીં. પાંખ હોવા છતાં ઉડવાનું આપણે નહીં. કંઠ હોવા છતાં અને અંદર ગીર ગુંજતું હોવા છતાં ગાવાનું આપણે નહીં. આપણે તો આઈસફુટ વેચવાનાં.... આપણે તો....

બીજે દીવસે ભારે પગલે એ નીશાળે પહોંચ્યો. રોજ મીઠો લાગતો છુટ્ટીનો ઘંટ આજે તેને ભારે કર્કશ લાગ્યો. છોકરાંઓ દોડતાં આવ્યાં. મેદાનમાં ધમાચકડી મચી ગઈ. ‘એય, મને બે કાંડી આપ !.... મને કેસરી !.... મને પેલું પીળું !.... મને લાલ !....’

નાનીયો રોજની જેમ આજેય આઈસફુટ વેચી રહ્યો હતો. પણ આજે તે મેદાન ભણી મૌં રાખવાને બદલે મેદાન ભણી પીઠ કરીને બેઠો હતો. કેવળ મેદાન ભણી જ નહીં; ઉછળતા-કુદતા બાળપણ ભણી પણ !

(શ્રી યોગીની જોગળોકરની મરાઈ વાર્તાને આધારે)

(‘ભુમીપુત્ર’ પાક્ષીકના દરેક અંકના છેલ્લે પાને નીયમીત પ્રકાશિત થતી એક વાર્તા)

—આશા વીરેન્દ્ર

સર્જક-સમ્પર્ક :

બી-401, ‘દેવદર્શન’, હાલર, વલસાડ- 396 001 ફોન : 02632-251 719 મોબાઇલ : 94285 41137

ઈ-મેઈલ : avs_50@yahoo.com

‘સન્કે ઈ-મહેશ્વીલ’ – વર્ષ: દસમું – અંક: 312 – December 28, 2014

‘ઉત્તમ ગજર’ માં અક્ષરાંકન: ઉત્તમ ગજર - uttamgajjar@gmail.com

@ @ @ @ @

નું વરસથી ચાલતી આ ‘સ.મ.’ની ‘સુ-વાચનયાત્રા’માં આજે આ 312મી રચના મોકલાઈ રહી છે.. એની સઘળી રચનાઓની અગ્રીયાર ‘ઈ.બુક્સ’ થઈ છે અને તે સઘળી મફત ડાઉનલોડ કરવા અમારી વેબસાઈટ <http://gujaratilexicon.com/ebooks/> પર, સાથેસાથે <http://www.ekatrafoundation.org/books/> પર અને <http://aksharnaad.com/downloads/> પર પણ તે મુકાઈ ગઈ છે જે આપ સૌ જાણો છો.

હું એમાંથી 80 જેટલી ‘સ.મ.’ તો ‘કાવ્ય-ગઝલો’ની મુકાઈ ! જેમાં ગઝલો, સોનેટ, ગીતો, મુક્તકો, અણાંદસ, હાઈકુ રચનાઓનું ભારોભાર વૈવીધ્ય છે. ગઝલરસીયા વાચકોના આગ્રહને વશ, અમે બીજુ બે ઈ.બુક્સ ‘ગઝલ-કાવ્યસૂષી’ના નામે બનાવી, તે બન્ને ઈ.બુક્સ હવે ફી ડાઉનલોડ થઈ શકે તે માટે : **પહેલી બુક** http://gujaratilexicon.com/upload/ebooks/Gazal_Kavya_Collection_Of_SeM_Part1.pdf લીંક પર અને **બીજી બુક** http://gujaratilexicon.com/upload/ebooks/Gazal_Kavya_Collection_Of_SeM_Part2.pdf લીંક પર મુકી છે.. કલીક કરશો કે તરત જ બુક ડાઉનલોડ થવા માંડશો અને તે પછી તેને, તમે ચાહો તે સ્થળે સેવ કરી, તેમાંની સમર્થ કવીઓની હજારેક જેટલી રચનાઓ માણી શકશો.. ડાઉનલોડ ને સેવનો વીધી ન ફાને તો મને લખજો. બન્ને બુક્સ હું તમને મોકલી આપીશ...**ઉત્તમ મધુ ગજર**.. uttamgajjar@gmail.com

@

More than 3,11,61,000 Gujarati Language lovers have visited

<http://www.gujaratilexicon.com>

More than 39,55,000 have visited Digital Bhagwadgomandal

<http://www.bhagwadgomandal.com>

More than 7,21,000 have visited Lokkosh

<http://lokkosh.gujaratilexicon.com>

More than 1,25,000 have visited Global-Gujaratilexicon

<http://global.gujaratilexicon.com>

@ @ @ @ @ @ @ @ @